

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12Ps/5/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617207525
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2017:6617207525.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou v právnej veci L. O., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom I., V. XXXX/X, štátna občianka SR, v konaní zastúpená opatrovníkom C. I., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom I., V. XXXX/X, štátny občan SR, o návrhu navrhovateľky R. I., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom I., V. XXXX/X, zast. JUDr. Erika Mochnacká, advokátka so sídlom Lučenec, T. G. Masaryka 14/A, za účasti Okresnej prokuratúry Lučenec, v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

O b m e d z u j e s a spôsobilosť na právne úkony L. O., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom I., V. XXXX/X Z., že n e m ô ž e

- samostatne konať a rozhodovať v oblasti samostatného hospodárenia a nakladania s finančnými prostriedkami;
- uzatvárať zmluvy a dohody, ktoré by ju zaväzovali k plneniu materiálnych alebo finančných povinností;
- pri zaistení zdravotnej starostlivosti, v kontakte s úradnými inštitúciami.

Súd u s t a n o v u j e obmedzenej spôsobilosti na právne úkony L. O., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom I., V. XXXX/X opatrovníčku R. I., narodenú XX.XX.XXXX, trvale bytom I., V. XXXX/X, ktorá bude obmedzenú spôsobilosti na právne úkony zastupovať v oblasti hospodárenia a nakladania s finančnými prostriedkami, pri uzatváraní zmlúv a dohôd, pri zaistení zdravotnej starostlivosti, a v kontakte s úradnými inštitúciami.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Navrhovateľka R.V. I., sestra L. O. podala návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony L. O. dňa 16.05.2017. Svoj návrh zdôvodnila tým, že jej sestra trpí od narodenia stredne ťažkou duševnou zaostalosťou s významnou poruchou správania. Ide o duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná. Posledných 11 rokov sa osobne a nepretržite stará o svoju sestru. L. O. žije s ňou a s jej manželom v ich spoločnej domácnosti. Posledné roky sa jej zdravotný stav zhoršil. Bez osobnej asistencie nie je schopná chodiť, vykonať úkony osobnej hygieny, bežnú starostlivosť. Sama sa nedokáže o seba postarať. V dôsledku tejto duševnej poruchy, pre ktorú je dlhodobým psychiatrickým pacientom, lieči sa ambulantne a ide o duševnú poruchu, ktorá nemá len prechodný charakter, nie je schopná vykonávať ani žiadne právne úkony. Nie je predpoklad zlepšenia zdravotného stavu. Keďže duševnou poruchou trpí od narodenia, starala sa o ňu jej matka. Po jej smrti starostlivosť o ňu prevzala ona. Obidve sú na starobnom dôchodku, pričom ešte poberá na ňu peňažný príspevok na opatrovanie. Podľa lekárskej správy U.. K. F., psychiatricky trpí stredne ťažkou duševnou zaostalosťou s významnou poruchou správania. Jej zdravotný stav si vyžaduje potrebu pozorovania alebo liečby, s odporúčaním farmakologickej liečby. Jej intelektuálne schopnosti sú v pásme stredne ťažkej mentálnej retardácie,

sociálne komunikatívne funkcie a adaptačné mechanizmy sú výrazne oslabené, osobnosť je mentálne zaostalá. V dôsledku choroby sama nedokáže samostatne konať pred akýmikoľvek úradmi, samostatne prebrať svoj starobný dôchodok, disponovať s finančnými prostriedkami a akýmikoľvek majetkovými hodnotami, robiť právne úkony, ovládať a posúdiť svoje konanie, zaobstarávať si veci bežnej potreby a postarať sa o svoje osobné veci. Keďže sa nepretržite stará o svoju sestru už 11 rokov, je jej najbližšou osobou, pozná jej potreby, povahu, dlhodobo spolu žijú v jednej domácnosti a sú silne na seba naviazané, zabezpečuje jej celodennú 24-hodinovú starostlivosť a dohliada na jej zdravotný stav, navrhla aby ju súd ustanovil ako jej opatrovníčku. Je starobná dôchodkyňa, je bezúhonná, má spôsobilosť na právne úkony, v mieste svojho bydliska požíva dobrú povesť, a preto má zato, že bude v najlepšom záujme, aby ako sestra L. O. bola ustanovená za jej opatrovníčku.

2. L. O. na pojednávaní dňa 21.11.2017 uviedla, že vie prečo sa nachádza na súde. Súhlasí, aby jej bola zobraená spôsobilosť na právne úkony. K návrhu sa nechcela vyjadriť. Cíti sa dobre, neužíva lieky. Vo voľnom čase chodí po izbe, urobí 19 krokov.

3. Procesný opatrovník C. I. na pojednávaní súdu uviedol, že súhlasí s obmedzením spôsobilosti na právne úkony L. O. a taktiež, aby jej opatrovníčkou sa stala navrhovateľka

4. Okresná prokuratúra Lučenec na pojednávaní súdu uviedla, že na základe znaleckého posudku súhlasí s návrhom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.

5. Súdna znalkyňa U.. K. F., na základe uznesenia Okresného súdu Lučenec číslo konania 12Ps/5/2017-34 zo dňa 17.07.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.08.2017 vypracovala písomný Znalecký posudok č. 69/2017, ktorý doručila súdu dňa 21.09.2017. Na základe prevedeného psychiatrického vyšetrenia, dostupnej zdravotnej dokumentácie, získaných anamnestických údajov a ich zhodnotenia znalkyňa dospela k záveru, že u L. O. sa jedná o stredne ťažkú mentálnu zaostalosť s poruchami správania a eretickými prejavmi, podmienenú organickým poškodením CNS. Stredne ťažká duševná zaostalosť u simplexne štruktúrovanej, nízko diferencovanej, nevyváženej, sociálne maladaptívnej osobnosti posudzovanej v značnej miere redukuje až znemožňuje jej adekvátne sociálne fungovanie a bráni vhodnému, spoločensky prijateľnému správaniu. Menovaná nie je schopná integrácie do samostatného a plnohodnotného spôsobu života, vyžaduje usmernenie a pomoc inej zdravej osoby pri všetkých úkonoch sebaobsluhy, úradných záležitostiach a v sociálnych interakciách. Posudzovaná je schopná sa orientovať a rozhodovať iba v úplne jednoduchých situáciách, nedisponuje však takými schopnosťami, ktoré by jej umožnili sa hodnotne, so znalosťou súvislostí orientovať v zložitejších, meniacich sa, nových životných situáciách a problémoch. Duševná zaostalosť u posudzovanej je podmienená organicky, má trvalý charakter, aktuálne dostupnými liečebnými metódami je neovplyviteľná, zlepšenie jej zdravotného stavu nie je možné očakávať. Medicínsky z hľadiska psychiatrického doporučila obmedziť spôsobilosť na právne úkony, hlavne tam, kde by svojimi rozhodnutiami resp. konaním mohla ohroziť svoje materiálne, sociálne, právne a zdravotné istoty, predovšetkým v oblasti: hospodárenia s finančnými prostriedkami; nakladania s hnutelným a nehnuteľným majetkom; podpisovania zmlúv a dohôd, ktoré by ju zaväzovali k finančnej povinnosti; pri zaistení zdravotnej starostlivosti a liečebnej spolupráce.

6. Znalkyňa U.. K. F. bola vypočutá na pojednávaní súdu a v celom rozsahu trvala na záveroch svojho znaleckého posudku.

7. Súd po všetkých vykonaných dôkazoch - výsluchu navrhovateľky, posudzovanej osoby, opatrovníka C. I., znalkyne U.. K. F., Okresnej prokuratúry Lučenec, prečítaním záverov Znaleckého posudku U.. F. č. 69/2017, dospel k záveru, že návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony L. O., je dôvodný.

8. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností súd pri rozhodovaní vychádzal najmä z výsluchu znalca, zo záverov znaleckého posudku, ktoré si osvojil ako aj z výsluchu posudzovanej.

9. Podľa § 243 ods. 1, 2 a 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná. Súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhliadne. Ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, vyslúchne ju súd vždy.

10. Podľa § 10 ods. 1, 2 a 3 zák. č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník, ďalej "OZ"), ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí. Súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

11. Podľa § 248 ods. 1 a 2 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

12. Súd v konaní ustanovil obmedzenej spôsobilosti na právne úkony L. O. opatrovníčku R. I., v zmysle § 248 CMP.

13. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

14. Podľa § 276 CMP, súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

15. Podľa § 277 ods. 1,2 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka. Súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

16. V konaní vznikli trovy s podaním písomného znaleckého posudku o duševnom stave, vypracovaným znalcom z odboru zdravotníctvo - odbor psychiatria U. K. F.. Súd jej znalečné v sume 289,56 Eur priznal uznesením číslo konania 12Ps/5/2017-60 zo dňa 26.09.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.10.2017. Podľa § 251 ods. 1 CMP tieto trovy platí štát.

17. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd účastníkom konania nárok na náhradu trov nepriznal a trovy znaleckého dokazovania podľa § 251 ods. 1 CMP, platí štát.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.